

HRVATSKO
KATOLICKO
SVEUČILIŠTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
ZAGREBIA

Detaljni izvedbeni plan

Akadska godina:
2024/2025

Semestar:
Zimski

Studiji:

Povijest (R) (izborni)
Komunikologija (R) (izborni)
Psihologija (R) (izborni)
Sestrinstvo (R) (izborni)
Sociologija (R) (izborni)
Povijest (dvopredmetni) (R) (izborni)
Sociologija (dvopredmetni) (R) (izborni)
Sestrinstvo (I) (izborni)
Program za stjecanje kompetencija nastavnika - Model A (R) (izborni)

Godina studija:
1

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Hrvatska tradicijska kultura i formiranje identiteta

Status kolegija:
Obvezni

ECTS bodovi: 4

Ukupno opterećenje kolegija

Vrsta nastave

Ukupno sati

Predavanje

30

Seminar

15

Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS – prema objavljenom rasporedu

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija

Ime i prezime: Šešo Luka

Akademski stupanj/naziv:

Kontakt e-mail:

luka.seso@unicath.hr

Telefon:

Suradnici na kolegiju

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Opis kolegija

Cilj predavanja je upoznati studente s hrvatskom tradicijskom kulturom (običaji, vjerovanja, obitelji i dr.) koja od 19. stoljeća počinje predstavljati temelj pri formiranju različitih oblika identiteta. Kroz seminare i predavanja obradit će se teorijski i metodološki pristupi identitetu koji objašnjavaju spregu tradicijske kulture i društvenih, političkih, ekonomskih i globalizacijskih praksi. Kolegij obrađuje široki raspon hrvatske tradicijske kulture koju od 19. stoljeća u Hrvatskoj obrađuju etnolozi, folkloristi i kulturni antropolozi. Razmatra se uloga tradicijske kulture u romantičarsko-prosvjetiteljskom stvaranju nacionalnog identiteta (A. Radić). Na temelju brojnih primjera objašnjava se kreiranje i transformacija identiteta u međuratnom razdoblju i formiranje ideje o praslavenskoj pripadnosti (M. Gavazzi, B. Bratanić). Analizira se potreba za istraživanjem novih identiteta seljaka nakon Drugog svjetskog rata te transformacije i komodifikacije tradicijske kulture u svrhu prilagođavanja globalizacijskim prilikama. Raspraviti će se „nova“ uloga tradicijske kulture unutar potreba turizma i identitetskih politika Europske unije.

Očekivani ishodi učenja na razini kolegija

1. Diskutirati o društvenim procesima: globalizacija, formiranje identiteta, stvaranje nacije, društvena promjena. 2. Prepoznati ulogu i značaj pojmova identitet, etnik, narod, tradicija, tradicijsko. 3. Izdvojiti glavne značajke teorije drugosti i identitetskih praksi. 4. Opisati tijek razvoja hrvatske tradicijske kulture. 5. Samostalno se koristiti literaturom potrebnom za pisanje seminarskoga rada.

Literatura

Obavezna

V. Belaj, Hrvati i njihova narodna kultura, u: *Hrvatska tradicijska kultura* (ur. Zorica Vitez i Aleksandra Muraj), Zagreb 2001. str. 27.-36.; J. Čapo Žmegač, Antun Radić i suvremena etnološka istraživanja, *Narodna umjetnost*, 32 (1997) 2, str. 9.-33.; E. Gellner, *Nacije i nacionalizam*, Zagreb 1998.; E. Hobsbawm (Hobsbawm), Uvod: Kako se tradicije izmišljaju, u: *Izmišljanje tradicije* (ur. Erik Hobsbawm i Terens Rejndžer [Eric Hobsbawm i Terence Ranger]), Beograd 2011. 5-26.; V. Katunarić, *Sporna zajednica*, Zagreb 2005.; A. Radić, Osnova za sabiranje i proučavanje građe o narodnom životu, u: *Sabrana djela*, sv. 1., Zagreb 1936., str. 3.-85.; D. Rihtman-Auguštin, *Etnologija i etnomit*, Zagreb 2001. (odabrana poglavlja); O. Supek, Etnos i kultura, *Migracijske teme*, 5 (1989), str. 145.-153.; N. Švob-Đokić, Kulturni opstanak, nestanak ili transformacija, u: *Kultura/multikultura* (ur. N. Švob-Đokić), Zagreb 2010., str. 15.-47.; Z. Vitez, Narodni običaji, u: *Hrvatska tradicijska kultura* (ur. Z. Vitez i A. Muraj), Zagreb 2001., str. 309.-374.

Dopunska

J. Čapo Žmegač, Dva lokaliteta, dvije države, dva doma: transmigracija hrvatskih ekonomskih migranata u Münchenu, *Narodna umjetnost* 40 (2003) 2, str. 117.-130.; N. Ceribašić, *Hrvatsko, seljačko, starinsko i domaće. Povijest i etnografija javne prakse narodne glazbe u Hrvatskoj*, Zagreb 2003., str. 9.-38., 75.-118.; J. Grbić, *Identitet, jezik, razvoj*, Zagreb 1994.; L. Šešo, Kazivanja o nadnaravnom. Prema lokalnim temeljima grupne pripadnosti, *Etnološka tribina*, 33 (2010), str. 107.-115.

Način ispitivanja i ocjenjivanja

Uvjeti ispita	<p>1. Redovito pohađanje nastave – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskom programu i izvedbenom nastavnom planu;</p> <p>2. Uredno izvršene seminarske obveze – pripremljeno izlaganje te predana pisana verzija;</p> <p>3. Stjecanje minimalnog uspjeha od 35 % tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti – kumulativno ostvareno na seminarskim obvezama i na dva kolokvija.</p>
----------------------	---

Način polaganja ispita	<p>Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada je: nedovoljan(1) – 0 do 49,9% dovoljan (2) – 50 do 64,9% dobar (3) – 65 do 79,9% vrlo dobar (4) – 80 do 89,9% izvrstan (5) – 90 do 100%</p> <p>Način stjecanja ocjene: a) Nastavne aktivnosti – 70% ocjene 1) seminarske obveze – 20% 2) 1. kolokvij – 25% 3) 2. kolokvij – 25% b) Završni ispit – 30% ocjene usmeni ispit – 30% (za prolaz je nužno riješiti 50% ispita)</p>
-------------------------------	---

Način ocjenjivanja	<p>1. Nastavne aktivnosti – seminarske obveze, 1. kolokvij (pismeni) i 2. kolokvij (pismeni); 2. Završni ispit (usmeni).</p>
---------------------------	---

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova	
--	--

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

<i>Predavanja</i>	
#	Tema
1	Uvodno predavanje
2	Odnos tradicijske kulture i identiteta
3	Tradicijska kultura i formiranje seljačkog identiteta u okrilju romantizma
4	Hrvatska tradicijska kultura između dva svjetska rata
5	U potrazi za praslavenskom zajednicom
6	Pokušaj definiranja hrvatskog mentaliteta sredinom 20. stoljeća
7	Kolokvij
8	Nadoknađivanje izgubljenog – istraživanje tradicijske kulture nakon Drugog svjetskog rata
9	Seljaštvo postaje građanstvom
10	Teorije o formiranju identiteta i nacije
11	Tradicija, suvremenost i fluidni identiteti
12	Kolokvij
13	Globalno vs. lokalno
14	Tradicijska kultura, turizam i izmišljanje tradicije

15	Završna razmatranja
<i>Seminari</i>	
#	Tema
1	Uvodno predavanje upoznavanje sa seminarskim obavezama
2	Gledanje dokumentarnog filma i diskusija
3	Ardalić, Vladimir. 1899. "Bukovica, narodni život i običaji". Zbornik za narodni život i običaje 4: 113-126.
4	Dokumentarni film i diskusija
5	Slukan Altić, Mirela. 2011. "Hrvatska kao zapadni Balkan – geografska stvarnost ili nametnuti identitet?". Društvena istraživanja 20/2: 401-413.
6	Dokumentarni film i diskusija
7	Young, Antonia i Twigg, Larenda. 2009. "'Sworn virgins' as enhancers of Albanian patriarchal society in contrast to emerging roles for Albanian women". Etnološka tribina 39: 117-134.
8	Kolokvij
9	Danijela Lugarić Vukas. 2014. "Boško Buha i Pavlik Morozov: novi (jugoslavenski / sovjetski) čovjek u tijelu malenoga dječaka." Narodna umjetnost 51/2:133-154.
10	Skoko, Božo. 2011. "Hrvatska kao brend ili komercijalizacija nacionalnog identiteta". U: Hrvatski identitet, ur. Zorislav Lukić i Božo Skoko. Zagreb. Str. 65-77
11	Jelinčić, Daniela Angelina. 2006. "Turizam vs. Identitet, globalizacija i tradicija". Etnološka istraživanja 11: 161-183.
12	Rasprava o temi predavanja
13	Kolokvij
14	Prezentacija terenskih seminara
15	Posjet etnografskom muzeju u Zagrebu